

معرفی کتاب

Gender development

susan Golombok, Robyn fivush

عنوان: رشد جنسیت

مولفان، سوزان گولومبوک، رابین فیوش

ترجمه: مهرناز شهرآرای

ناشر: ققنوس، ۱۳۷۷؛ ۲۸۶ ص.

کتاب «رشد جنسیت» نخستین کتابی است که موضوع جنسیت را از دیدگاه تحولی بررسی می‌کند. مولفان، سوزان گولومبوک استاد روان‌شناسی و مدیر مرکز پژوهشی روان‌شناسی بالینی و بهداشتی در موسسه روان‌شناسی دانشگاه سیتی در شهر لندن است. وی همچنین عضو آکادمی بین‌المللی پژوهش در زمینه جنس می‌باشد. رابین فیوش استاد یار روان‌شناسی و استادیار مطالعات زنان در دانشگاه اموری است.

مولفان رشد جنسیت را از لحظه لقاح تا دوران بزرگسالی پی می‌گیرند و بر تعامل پیچیده بیولوژیکی، جامعه‌پذیری و شناخت تاکید می‌کنند. موضوعات کتاب اثرات هورمونی، رشد اخلاقی، بازی و دوستی، تجربه‌ها در مدرسه و محل کار و آسیب‌شناسی روانی را دربرمی‌گیرد. این موضوعات به نحوی به یکدیگر پیوند یافته‌اند که به خواننده تصویری منجسم از رشد جنسیت به دست می‌دهد.

مولفان در طول کتاب کوشیده‌اند بر شیوه‌هایی تمرکز کنند که زنان و مردان را از شیرخوارگی تا بزرگسالی باهم متفاوت می‌کند و نشان می‌دهند رشد دختران و پسران به همان اندازه که متفاوت است، مشابه نیز می‌باشد. مولفان اشاره دارند که رشد جنسیت شامل تعاملی پیچیده بین تفاوت‌های بیولوژیک جنسیت و نظام‌های باور فرهنگی است؛ آن‌گونه که در تصورات قالبی و رفتارها و در ساختارهای نهادینه مانند مدرسه و محیط کار ابراز می‌شود. درعین حال این جنبه از رشد که متأثر از تعامل عوامل زیستی و باورهای فرهنگی است به همان اندازه مهم است که ادراک روبه رشد خود کودک از جنسیت و معنای دختر یا پسر بودن.

مولفان، در کتاب پرسش‌های حساس و پیچیده‌ای مطرح می‌کنند، مانند این‌که: چگونه می‌توانیم به بهترین نحو رشد جنسیت را درک کنیم؟ چه ابعادی از رفتارهای

مرتبط با جنسیت و باورها به مرور زمان تغییر می‌یابند و چرا؟ آیا تفاوت‌های جنسیتی، که تا حدودی مبنای بیولوژیکی دارند، اجتناب‌ناپذیرند؟ آیا ممکن است زمانی فرارسد که جنسیت موضوعی خارج از قلمرو روان‌شناسی باشد؟ و...

در خاتمه کتاب مولفان می‌گویند: وظیفه ما به عنوان روان‌شناسان رشد آن است که بفهمیم چگونه جنسیت با تکامل درک کودکان از خود و دنیای خود در تعامل است... رشد جنسیت نه تنها به تفاوت‌های جنسیتی، بلکه مهم‌تر از آن، به نابرابریهای جنسیتی منجر می‌شود. ادراک تفاوت‌های جنسیتی در کودکی، برای درک نابرابری جنسیتی در زندگی بزرگسالی اساسی و مهم است.

باتوجه به خلاء مبانی نظری و پژوهشی در رشد جنسیت، کتاب حاضر می‌تواند به عنوان منبع درسی، نیاز دانشجویان کارشناسی و بالاتر، والدین، مربیان، مشاوران و پژوهشگران را برآورده سازد.

کتاب حاضر مشتمل بر ۱۲ فصل، فهرست منابع و نمایه است. فصول کتاب عبارتند از:

۱. مقدمه، ۲. کلیشه‌های جنسیتی، ۳. اثرات بیش از تولد، ۴. رویکردهای روانکاوانه و رشد اخلاقی، ۵. نظریه یادگیری اجتماعی، ۶. نظریه‌های رشد شناختی، ۷. بازی و دوستی، ۸. روابط صمیمانه، ۹. خانواده، ۱۰. مدرسه، ۱۱. شغل، ۱۲. آسیب‌شناسی روانی و هیجانات، ۱۳. نتیجه‌گیری.

زینت اثباتی